

ወይ ጣዖቱን ወይ ታቦቱን

ጌታቸው ኃይሌ

ለዛሬው ድርሰቴ “ወይ ጣዖቱን ወይ ታቦቱን” የሚል ርእስ እንድሰጠው ያሳሰበኝ፤ የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር ከመድረክ አባላት ጋር ሲከራከር፤ ግምባሩ ስልጣን ከያዘ ጀምሮ ለኢትዮጵያ ሕዝብ የሠራውን ውለታ ወኪላቸው ሲዘረዝር መስማቴ ነው። የክርክሩ ፍሬ ነገር፤ “የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር ዲሞክራሲያዊ የጭቆና አገዛዝ ካለፉት የጭቆና አገዛዞች መቶ በመቶ የተሻለ ነው” የሚል ነበር። ዲሞክራቶቹ የሚሉት፤ “ከዝንጀሮ ቆንጆ ምን ይመራርጡ፤ የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር አገዛዝ እንዳለፉት አገዛዞች መቶ በመቶ የፈላጭ ቆራጭና የጭቆና አገዛዝ ነው፤ የዲሞክራሲ መንፈስ በአጠገቡም ሺው አላለ። ከዲሞክራሲና ከጨቋኝነት አንዱን ይያዝ (ወይ ጣዖቱን ወይ ታቦቱን ሁን) እንጂ ዲሞክራሲያዊ የጭቆና አገዛዝ የሚባል ፍልስፍና የለም” ነው።

በዲሞክራቶቹና በግምባሩ መካከል የማይታረቅ መሠረታዊ የአስተሳሰብ ልዩነት አለ። ግምባሩ የሚለው፤ “ጨቋኝ ነገርን ዲሞክራት የሚያሰኘው ጥሩ ሥራ ሊሠራ ይችላል” ሲሆን፤ ዲሞክራቶቹ የሚሉት፤ “ጨቋኝ ምን ጊዜም ጨቋኝ ስለሆነ፤ በጎ ሥራ ሊሠራ አይችልም፤ ተሳስቶ በጎ ሥራ ቢሠራም፤ በስልጣን ላይ የሚያስቆይ መብት አይሰጠውም፤ መወገድ አለበት። የኢትዮጵያ ሕዝብ የጨቋኝ ባለውለታ መሆን አይፈልግም” ነው።

የወያኔዎቹ ተከራካሪዎችን ላዳመጣቸው የሚከራከሩት ከተቃዋሚ ቡድኖች ጋር ሳይሆን ከንጉሠ ነገሥቱና ከደርግ ጋር ነበር። ማለት፤ ወያኔዎች አገዛዛቸውን የሚያስተያየት ከእነሱ በፊት ከነበሩትና ከተረሱት አገዛዞች ጋር ነበር። “እኛ እነደርግ ያልሠሩትን ይኸን ይኸን ሠርተናል፤ እናንተ ምን ሠራችሁና ነው ከእኛ ጋር የምትወዳደሩት?” እያሉ ስልጣን ይዘው ያልተሞከሩትን ፓርቲዎች ይጠይቋቸዋል። “በእኛ አገዛዝ ሕዝብ በፈለገ ጊዜ ጭቆናችንን ሸሽቶ ቢሄድ አንከለክለውም” ይሏቸዋል። የሚከራከሩት ከደርግ ጋር ቢሆን ኖሮ፤ መልሳቸውን ከደርግ ያገኙት ነበር። ከተቃዋሚዎቹ ጋር ከሆነ ግን፤ መጠየቅ ያለባቸው፤ “ተቃዋሚዎቹ ስልጣን ቢይዙ ምን ያደርጉ ነበር?” ብለው ነበር። ወያኔዎቹ መልሱን ሊገምቱ አይችሉም። ተቃዋሚዎቹ ግን ያማረ፤ የጠራ መልስ አላቸው። እንዲህ ይላሉ፤ “በዲሞክራቶቹ ግዛት ሕዝቡ ከእናት አገሩ ጋር ተቃቅፎ ይኖራል፤ የደርግንና የወያኔን ጭቆና ሸሽቶ የሄደውም በጥድፊያ ይመለሳል እንጂ፤ ዲሞክራሲ ከሰፈነባት ቢመጅት የማትገኝ ኢትዮጵያን ማን ጥሎ፤ ምንስ ፈልጎ ይሰደዳል?”

ተቃዋሚዎቹን፤ “እኛ መግዛት እንችላለን፤ እናንተ ግን አትችሉም” ይሏቸዋል። እዚህ ላይ እውነታቸውን ነው፤ ተቃዋሚው የሚያቋቁመው መንግሥት ሕዝብ የሚያስተዳድር፤ ለሕዝብ የሚገዛ፤ ለሕዝብ የሚታዘዝ እንጂ፤ ሕዝብ የሚገዛ፤ ሕዝብ የሚያዝ አይሆንም።

የዲሞክራቶቹ አቋም አዲስ አይደለም። የዲሞክራሲን አስተዳደር ለኢትዮጵያ ሕዝብ ለማስገኘት ነው ትግላቸውን ንጉሣዊ አገዛዙን በመቃወም የጀመሩት፤ ከዚያም ደማቸውን እያፈሰሱ፤ የወታደራዊውንና የወያኔን አገዛዝ ወደመቃወም የተሻገሩት። ወያኔዎቹ የዲሞክራቱ አቋም አምሯቸው ከሆነ፤ እውነትም የሚያምር፤ የሚያጎመኝ ነው፤ አይፈረድባቸውም። በሕዝብ ዘንድ በጠላትነት ከመታየት ወደ መወደድ መሸጋገር ነው። ግን ዲሞክራት የሚኮነው ዲሞክራት በመሆን ነው እንጂ፤ የዲሞክራቶቹን ቃላት እየተሻሙ በመለፍለፍ አይደለም። በወያኔ ቤተ መቅደስ ያለው ርእዮተ ዓለም ጣዖት ብቻ እንጂ ጣዖትም ታቦትም (አንድም ሁለትም) አይደለም። ጣዖት ደግሞ ምንም የሐር ግምጃ ቢያለብሱት፤ ምንም የወርቅ ድባብ ቢያጠሉለት ጣዖትነቱን ትቶ ታቦት አይሆንም።

የዲሞክራሲ ክርክር የሚካሄደው በዲሞክራሲ አገዛዝ በሚያምኑና ሁሉም እኩል ጥበቃ በአላቸው መካከል ብቻ ነው። በክርክርና በውድድር ጊዜ ኢሕአዴግ የሚቀርበው ከፓርቲዎቹ እንደ አንዱ ሆኖ እንጂ መንግሥት ሆኖ አይደለም። ክርክርና ውድድር እንደ ጦርነት ናቸው፤ የመንግሥት የጦር ኃይልና ጥበቃን መቶ በመቶ በእጁ በያዘ ፓርቲና ምንም ጥበቃ በሌላቸው ፓርቲዎች መካከል በየትም አገር የዲሞክራሲ ክርክርና ውድድር ሲደረግ አላየንም። መገናኛ ብዙኃን፣ በተለየም ዲዩና ቴሌቪዥን፣ በእጁ በያዘ ፓርቲና በሌሎች ፓርቲዎች መካከል በየትም አገር የዲሞክራሲ ክርክርና ውድድር ሲደረግ አልሰማንም። ኢሕአዴግ መንግሥቱም፣ መገናኛ ብዙኃኑም፣ ዳኞቹም፣ ሁሉ በእጁ ሁሉ በደጁ ከሆነ፣ ክርክሩ ይህን ከማሳየት አልፎ መካሄድም አልነበረበትም። አለዚያ አንድ ወጠጤ ጎረቤት በጠመንጃ አፈ ሙዝ የጠለፋትን ሴት ወይዘሮ ሲያገባ የገዛ ዘመዶቿ ሚዜና እድምተኛ መሆን ነው። ወያኔዎች ይኸም አልበቃ ብሏቸው ክርክሩ ለሕዝብ ከመሰማቱ በፊት፣ “ጥፋታችንን የሚያጋልጠውን እንሰርዛለን” የሚል ፈሊጥ አመጡ። የምርጫ ሥነ ምግባሩን ተከራክሮ ያሳወጀው የመላ ኢትዮጵያ አንድነት ድርጅት (መኢአድ) ምክንያቱን በመግለጫ አውጥቶ በውይይቱ ባለመሳተፉ ማንንም ሊገርመው አይገባም። ከዚያም አልፎ በምርጫው መሳተፉን ሊሰርዝ እንደሚችል የድርጅቱ መሪ አቶ ኃይሉ ሻውል አመልክቷል። ሰው እስኪታዘበው ድረስ አምኗቸው ነበር፤ ከዱት። የወዳጃቸው የጥዚዴንት ካርተር ማእከል ሳይቀር ምርጫውን እንዲመለከት ቢጋብዙት ወጊዱ ብሏቸዋል። ማእከሉ ስለ 97ቱ ምርጫ በሰጠው መግለጫ ራሱን ሲወቅስ ስለተሰማ፣ የዛሬውን ግብዣ ያልተቀበለው፣ “ካሁን በፊት የዋሽንግተን ቆጭቶናል” ማለቱ መኖሩን መገመት ይቻላል። ሌሎቹም ገና በማወላወል ላይ ናቸው።

ክርክሩን ሳይ፣ ልክ ምጥማጥ ይዞ፣ “የያዝኩት በግ ነው” ከሚል ሰው ጋር የሚካሄድ ክርክር መሰለኝ። ተከራካሪዎቹ በምጥማጥና በበግ መካከል ያለውን ልዩነት ተራ በተራ ቢነግሩትም፣ መጽሐፍ እየጠቀሱ ሊረቱት ቢሞክሩም አልተቀበላቸውም። “እምቢ፣ አልረታም” አለ። “የያዝኩት በግ ነው” ከሚለው አቋሙ ስንዝር አልተነቃነቃም። ባይሆን እንኳን ምነው “ድመት ነው” ባለ! ቀድሞውንስ መቼ አጣውና ነው የነሱን ገለጻ ያስፈለገው? እንግዲህ ተቃዋሚዎቹ ለመርታት ያላቸው ተስፋ ባለምጥማጡ የሾማቸው ዳኞች በሚሰጡት ውሳኔ ላይ ሊሆን ነው።

የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር አባላት ዲሞክራት አይደሉም እንጂ፣ ቢሆኑ ኖሮ፣ መጀመሪያ ሊያደርጉ የሚገባቸው ዳኝነቱን ለቅቀው ገለልተኛ መሆን ነበር። ባህሉንና ሥርዓቱን ለመማር ደግሞ፣ ቦሩ ሜዳ እያለላቸው ባሕር ማዶ መሻገር አያስፈልጋቸውም። በአፄ ዮሐንስ ዘመን ካህናቱ በሦስት ልደትና በሁለት ልደት እምነት ተከፍለው እንደነበረ ይታወሳል። እውነተኛውን ሃይማኖት ለማወቅ ክርክሩን ቦሩ ሜዳ ላይ ሲያደርጉ፣ ዳኞቹ አፄ ዮሐንስ፣ ንጉሥ ምኒልክ፣ እጩ ቴዎፍሎስ ነበሩ። በሁለት ልደት የሚያምኑት እጩ ቴዎፍሎስ የሦስት ልደት አማኞች እያየሉ፣ የሁለት ልደት አማኞች እየደከሙ ሲሄዱ ሲያዩ፣ ዳኛ ሆነው ማዳላት ወንጀልም ኃጢአትም ስለሆነባቸው፣ ተቸገሩ። ድሉን ላለማጣት ሲሉ፣ የዳኝነቱን ወምበር ለቅቀው፣ እንደባለጉዳዮቹ አደግድገው ቆመው ተከራከሩ። ዳኛም ባለጉዳይም መሆንን ባህላችን አይደግፈውም።

እንዳላሰለቻችሁ ተስፋ እያደረግሁ፣ ክርክሩና የአንዳንድ ሰዎች መታለል ስለ አቶ ጋረደው የሚነገር አንድ አጭር ተረት ላውጋችሁ። አቶ ጋረደው ከመንደሩ ወጥቶ አያውቅም። መንደሩ ከአያት ቅድም አያቶቹ አስቀድሞ የነበሩ ዘመዶቹና መንደርተኞቹ የቆፈሩት ጉድጓድ አለው። አቶ ጋረደውና ሌሎቹ የዛሬዎቹ መንደርተኞች ለራሳቸውና ለከብቶቻቸው ውሐ የሚቀዱት ከዚያ ጉድጓድ በዶጮና በገመድ እየሳቡ ነው። ሰውየው ከመንደሩ ርቆ ሄደ ቢባል፣ ከአንድ ጊዜ በቀር፣ ከቤቱ አንድ ሰዓት ተኩል ያህል ከሚያስኬደው በሳምንት አንድ ቀን ከሚውለው የጎሙስ ገበያ ድረስ ነው።

አቶ ጋረደው ከጎሙስ ገበያ ራቅ ብሎ የሄደው የአውራጃው ፍርድ ቤት ለምስክርነት ጠርቶት፤ ከፍርድ ቤቱ ድረስ መሄድ የነበረበት ጊዜ ነው። በዚያ ቀን ከሰዎች ጋር አብሮ ሲሄድ መንገድ ላይ ከትንሽ ምንጭ እየወጣ እንደወንዝ የሚወርድ ውሐ ሲያገኙ፤ እዚያው ከአንድ ዛፍ ጥላ ስር ተቀምጠው፤ የስንቅ ጭብጧቸውን በልተው ከወንዝ ሲጠጡ፤ የወንዝ ውሐ በራሱ ዐውቆ ሲወርድ በማየቱ በጣም ተደነቀ። “ታያላችሁ ይኸን ጉድ? ውሐ እንዴት እንዲህ ዐውቆ ይወርዳል? ምነው ለኛም እግዜር እንዲህ ያለ ወንዝ ቢያፈልቅልንና ውሐ ከጉድንድ ከመጎተት ቢያድነን” ብሎ ተመኘ።

ከመንገደኞቹ አንዱ የኔታ አያሌው የሚባሉ ደብተራ ነበሩ። የኔታ አያሌው የሰፈሩ የገጠር ቤተ ክርስቲያን ደብተራና የመንደሩ ሕፃናት አስተማሪ ነበሩ። መምህሩ ዕውቀታቸውን የገበዩት ከአንድ አውራጃ ወደሌላው እየዞሩ የታወቁ መምህራን ሊቃውንት ደቀ መዝሙር በመሆን ነበር። በዙሪታቸው ጊዜ ዓባይን ካንዴም ሁለቴ ተሻግረውታል። እንደጋጣሚ አንዴ የሚካሄድ ዕለት፤ ሌላ ጊዜ የማርያም ዕለት ስለነበረ፤ ታሪኩን ሲናገሩ የሚካሄድ ዕለት አዞ ሊበላቸው፤ የማርያም ዕለት ደግሞ የውሐ ሙላት ሊወስዳቸው ሲል፤ ቅዱስ ሚካኤል ከአዞው፤ ወላዲተ አምላክ ከውሐ ሙላት እንዳተረፏቸው እያስታወሱ ነው። ጎጃም ቅኔ ሲማሩ ከተማሪ ቤቱ ልጆች ብዙዎቹን ተስቦ ገብቶ ሲፈጃቸው አብሮ አደግ ጓደኞቻቸውን ስለወሰደባቸው፤ ሁል ጊዜ ሐዘንተኛ ናቸው። መምህሩ እዚህ መንደር የመጡት ትምህርታቸውን ከጨረሱ በኋላ ያገለግሉበት የነበረው ደብር ካህናት የሚያሳዩት ክርስቲያናዊ ያልሆነ መሠርይነት አሳዝኗቸው ጥለው ሲሄዱ እግር ጥሏቸው ነው።

የኔታ አያሌው በዚያን ዕለት ከመንደርተኞቹ ጋር መንገደኛ የሆኑት ክርክር የተነሣበትን ጉዳይ በሽምግልና ያዋዋሉትና የመዘገቡት እሳቸው ስለነበሩ ነው። ምሳቸውን ሲበሉ፤ ያ ከመንደር ወጥቶ የማያውቅ አቶ ጋረደው ወንዚቷን ሲያደንቅ መምህር አያሌው ሰምተው፤ በተራቸው፤ “ጉድ እኮ ነው፤ ዓባይን ያላየ ምንጭ ያመሰግናል” ብለው ተደነቁ ይባላል።

የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር የጭቆና አገዛዝ መንገድ ሲያወጣ፤ በየከተማዎቹ ፎቅ ቤት ሲሠራ፤ ክልል ብሎ በሚጠራቸው አውራጃዎች ሁሉ ከአንድ ሀብታም ቤት ብዙ የማይሻለውን ሕንፃ “ዩኒቨርስቲ” ሲለው ያዩና የሰሙ አንዳንድ ሰዎችም፤ ልክ እሱ የሚናገረውን ቋንቋ እየደገሙ፤ አገዛዙን ከንጉሣዊው ቤተሰብና ከደርግ አገዛዝ ጋር እያነጻጸሩ ሲያደንቁ ይሰማሉ። ብራቮ ወያኔ! በእርግጥም፤ ዓባይን ሳይይ ምንጭ የሚያመሰግን አግኝተሃል። በእርግጥም የዲሞክራሲን ኑሮ ያላየ፤ የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር በገዛበት ዘመን የተሠሩ ሥራዎችን ሊያደንቅ ይችላል።

ንጉሣዊው አገዛዝ ከወደቀ አርባ ዓመት ሊጠጋው ነው። በዛሬው በሃያኛውና በሃያ አንደኛው ምዕተ ዓመት ዘመን፤ እነዚህ ወደ አርባ የተጠጉ ዓመታት ተአምራት ሊሠራባቸው የሚቻልባቸው ዘመን እንጂ የይስሙላ ዩኒቨርሲቲ የሚቋቋምበት፤ የሕዝቡ የገቢ ምንጭ ሳይሻሻል፤ ሕንፃ የሚሠራበት፤ መንገድ የሚቀደድበት ዘመን አልነበረም። ማንኛው ነው የሚቀድመው? ሕዝቡን መኪና ለመግዛት ማስቻል? ወይስ የሚበላው አጥቶ በረጎብ ለሚያልቀው ሕዝብ የመኪና መንገድ ማውጣት? ዛሬ አዲስ አበባ የሰማይ ቤትና የምድር ቤት መሆኗን በገለልተኝነት አይቶ የሚመሰክርላት ሆናለች። የምድሮቹ ኢትዮጵያውያን ይራባሉ፤ ፎቅን የያዙት ትግራውያንና አጃቢዎቻቸው ጮማ እየቈረጡ ይሳከራሉ።

የትግራይ ነፃ አውጪ ግምባር በአሠራቸው መንገዶች ላይ ታላላቅ የእቃ ማመላለሻ መኪናዎች ይመላለሱባቸዋል። ግን መኪናዎቹ የማን ንብረቶች እንደሆኑና የማንን የንግድ እቃ እንደሚያመላልሱ የማያውቅ ይኖር ይሆን? የሚጣደፉት ሳቡዲ ዓረቢያ፤ ህንድ፤ ፓኪስታን ከገዙት መሬት ላይ የሚያመርቱትን ሰብል ለማጋገዝ አይደለም። እሱ ቀጥሎ የሚመጣ ነው። አሁን የሚያገለግሉት ኢትዮጵያን የግል ኩባንያቸው አድርገው የሚበዙባቸውን የትግራይ ነፃ አውጪ ግምባር አባላትንና ግምባራቸው እንዳይደፋ ደጀን የሆኑ ደጋፊዎቻቸውን ነው።

ዛሬ በሀገሪቱ ውስጥ አሉ የተባሉ የንግድና ሌሎችም የገቢ ምንጮች የተያዙት በትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር አባላት እጅ ነው። አንዳንድ ሥራዎች በሌሎች ሰዎች የተያዙት በሁለት ምክንያት ነው፤ አንደኛ፣ የትግሬ ወያኔዎች ሁሉንም ለመያዝ በቂ የሰለጠነ ሰው የላቸውም። ሁለተኛ፣ ሕዝቡ በጥቃቅን ሥራ ላይ ደፋ ቀና ሲል፣ በእነሱ ለማረጋገጥና መብቱን ለማስመለስ ጊዜ እንዳይኖረው ታቅዶ የተደረገ ነው። በቂ የሰለጠነ ደጋፊ የሰው ኅይል ለማፍራት ተግተው የተነሡበትን ሥራ ልብ ብንለው የሚያስደንቅ ሆኖ እናገኘዋለን። ለምሳሌ፣ ደጋፊ የሚመለምሉበትና መሠረታቸው ያደረጉት የትግራይ ሕዝብ ልጆች የሚቀርብላቸው የትምህርት አገልግሎት ማንም የማይደርስበት ሆኗል። ከኢትዮጵያ መንግሥትም ሆነ ከሌሎች አገሮች ለኢትዮጵያ ተማሪዎች እንዲሆን የተመደበውን ስኮላርሽፕ የሚያከፋፍሉት ይደግፋናል ብለው ለሚገምቷቸው ለትግራይ ልጆች ነው።

በዚህ አጋጣሚ አንድ የሰማሁትን የሚያስገርም ታሪክ ልናገር፤ አንድ ጊዜ ዓሥራ ሁለት የሚሆኑ ኢትዮጵያውያን የኢትዮጵያ መንግሥት ስኮላርሽፕ ተሰጥቷቸው አንድ የውጪ ሀገር ዩኒቨርሲቲ ማመልከቻ ያቀርባሉ። ዩኒቨርሲቲው ገንዘብ ይዘው ከመጡ ብሎ ይቀበላቸዋል። አሁን እንግዲህ ሬጅስትራሩ ወንዶችን በወንዶች መኝታ ክፍል (ዶርም)፣ ሴቶችን በሴቶች መኝታ ክፍል ለመደልደል ቢፈልግ የኢትዮጵያውያንን ስም ስለማያውቅ ሴቶችንና ወንዶችን በስማቸው ጭምር ለመለየት ተቸገረ። መቼም ዛሬ ኢትዮጵያውያን መምህራን፣ ሐኪሞች፣ ሳይንቲስቶች የሌሉበት አገር ስለሌለ፣ አጠገባቸው ያለውን አንዱን ኢትዮጵያዊ የሕክምና መምህር ጠርቶ፣ ወንዶችን ከሴቶች በስማቸው እንዲያረጋግጥለት እርዳታ ይጠይቀዋል። ተጠያቂው የሰሙን ዝርዝር አይቶ፣ “እንዴት በዝርዝር ውስጥ ለማላ ያህል አንድ እንኳ ትግሪኛ ያልሆነ ስም የለም!” ብሎ ራሱን ይዞ ጮኸ። ሰው ያየውን እንዳይናገር ምክንያት ስለሚኖረው ነው እንጂ፣ ሌሎች እንዲህ ያሉ ታሪኮች ሞልተዋል።

እንዲህ ከሆነ፣ ራስ የሚያስችል ሥራ የያዙ ሌሎች ኢትዮጵያውያን በሥራ ላይ የሚቆዩባቸው ቀናት የተቆጠሩ፣ የተመጡ ናቸው። እስከዚያ ሁለተኛ ግብር እየገቡ ይብሉ። “ሁለተኛ ግብር” ምን እንደሆነ የማያውቅ ይኖር ይሆን? ክቡራት ተጋባዦች በልተው ሲወጡ እጃቸውን የጠራረጉበትን ትርፍራሬ እንዲበሉ የሚጋበዙ የሁለተኛ ደረጃ ተጋባዦች ናቸው። ከዚያ የተረፈ ካለ፣ እደጅ ለተኮለኮሉ ድኾች ይሰጣል። በዕውቀትና በስልጠና መስክ በስፋት የተሠማሩት የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባር የተወለደባት አገር ልጆች ከሥምሪት ሲመለሱ፣ የሁለተኛው ግብር ሰዴቃው ይነሣል። ተጋባዦችም በሰላም ይሰናበታሉ፤ ነፃቸውን ይወጡና እደጅ የተኮለኮሉትን ድኾች ቦታ ያጣብባሉ። አዲስ አበባን የተቆጣጠሩ ማግስት ስፍር ቍጥር የሌላቸውን ሠራተኞች የትም በትነው ሥራቸውን እንደወሰዱባቸው፣ አሁንም ደጋፊያቸው ላልሆነ ሰው የመንግሥት ሥራ እንደማይሰጡ፣ ነፍስ ያለው ሥራ ለማቋቋም ቢፈልግ ባንክ ገንዘብ እንደማያበድረው በሹክሹክታ ሳይሆን በአደባባይ የሚነገርና የሚታይ እውነታ ነው። እነዚህን መሠሪዎች የመታገል ጊዜው አሁን ነው። “ከወደቁ በኋላ መገላበጥ ለመላላጥ ነው” ይባላል።

አብሮ ለሚመጣው ጥያቄ የሚሰጠው መልስ መረሳት የለበትም፤ “የትግሬ ወያኔዎች የሚሠሩት ለኢትዮጵያ ሕዝብ ነው” ቢባል እንኳን፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ መቼ ሥሩልን አላቸው? በሰው ቤት ገብቶ የሰው ትዳር እንምራ ማለት ነውር ነው፤ ንቀት ነው። ሕዝቡ በንጉሣዊውና በደርግ አገዛዝ ላይ ያመፀው፣ “የያዘችሁትን ከሕዝብ ያልመነጨ ስልጣን ለሕዝብ ልቀቁ፤ ዘመኑ የዲሞክራሲ ዘመን ነው” ብሎ መሆኑን አልሰሙም ይሆን? እርጉሞች ሆነው ነው እንጂ መስማትስ ስምተዋል። ቢሰሙም፣ ያልሰሙ ቢመስሉም፣ የሕዝቡ ጥያቄ አሁንም የዱሮው ነው፤ ስልጣን የሕዝብ ነው። ዘመኑም የዲሞክራሲ እንጂ፣ የቤተሰብ ስርወ መንግሥታዊና የፈላጭ ቁራጭ አገዛዝ ዘመናቸው አልፏል።

ዲሞክራሲን ባናየውም፣ ያዩት ሲነግሩን ሰምተን ናፍቆናል።

ዲሞክራሲ ባይታይስ። ዜጋ የገዢዎች ተገዢ መሆኑ ቀርቶ። ራሱ ገዢ የሚሆንበት ሥርዓት ከሆነ እንዴት አይናፍቅም?

ዲሞክራሲ ባይታይስ። እውነተኛ ረትቶ። ውሸታም ተረትቶ የሚገባበት ሥርዓት ከሆነ። ሥርዓቱ ለእውነተኛ ሰው እንዴት አይናፍቀውም?

ዲሞክራሲ ባይታይስ። ዜጋ ሁሉ በሕግ ፊት እኩል የሚሆንበት ሥርዓት ከሆነ። እንዴት አይናፍቅም?

ዲሞክራሲ ባይታይስ። ፈላጭ ቁራጭ። ጨቋኝ ገዢ የሌለበት ሥርዓት ከሆነ። እንዴት አይናፍቅም?

ዲሞክራሲ ባይታይም። የሚሞቱለት ነው።

ዲሞክራሲ እውነተኛ ነፃነት ዋስ ነው።

ዲሞክራሲ እውነተኛ ነፃነት ፖሊስ ነው።

የሰለጠነው ዓለም የሚተዳደረው በዲሞክራሲ ሥርዓት ነው።

ዲሞክራሲ የኩሩ ሕዝብ ምልክት ነው።

በዲሞክራሲ የማይተዳደር ሕዝብ በረጅም ገመድ የታሰረ ሕዝብ ነው።

ከኋላችን የተወለዱ ሀገሮች ተሟሙተው በዲሞክራሲ ሥርዓት ለመተዳደር ሲችሉ። እኛ የጥንቶቹ የምንተዳደረው ዛሬም እንደትናንቱ በፈላጭ ቀራጭ ገዢነት ነው። ከኋላችን ተነሥተው ከቀደሙን ጋር ስንገናኝ የነፃዎችና የእስረኞች። የኩሩዎችና አንገታቸውን የደፉ ሰዎች ግንኙነት ይሆናል። እነሱ በመሪያቸው ሲኮሩ እኛ በገዢያችን እናፍራለን። እነሱ ታግለው ስላገኙት ነፃነት በኩራት ሲነግሩን። እኛ እንቀናባቸዋለን።

እስከመቸ?

እስከመቸ? እስከመቸ? እስከመቸ? የኢትዮጵያ ሕዝብ እስከመቸ የሌለ ዲሞክራሲ አለ ሲሉት ዝም ብሎ ይሰማል? እስከመቸ መናቅን ይታገሳል? ከቆረጥን እስከ መጨው ግንቦት ድረስ ብቻ ይሆናል። የኢትዮጵያ ሕዝብ ፈላጭ ቀራጭን ድል ነሥቶ ነፃነቱን ለማወጅ አሁን ለጊዜው ያለው ዕድል የግንቦቱ ምርጫ ነው። ምርጫውን አስታክኮ ሆ ብሎ በአንድነት በኅብረት መነሣት ነው። እንዴት እንደሚደረግ ዝርዝሩን ከጥቂት ቀናት በፊት “ቀኑ ሳይመሸ። ብርሃን ሳይሸሸ” በሚል ርእስ ጽፎዋለሁ። የዛሬውም ድርሰቴ ያተኮረው በዚያው ጥሪዬ ላይ እንጂ። የወያኔን ጸረ ዲሞክራሲነት በማሳየት የተወሰነ አይደለም።

እንደማየው ከሆነ። የተቃዋሚ ቡድኖች በአንድነት ቆመዋል። መኢአድ በውይይቱ ቢሳተፍ ኖሮ። አንዳንድ ያልተነሡ ነጥቦችን ያክል ነበረ እንጂ። ከተነሡት ውስጥ ብዙዎቹ የሚደግፋቸው ናቸው። ወያኔና በዲሞክራሲ እምነት አንድ ቡድን አድርገዋቸዋል ማለት ነው። አዲስ ነበር አይደለም። ዱሮም የጋራ ጠላት አባቶቻችንን ያስተባብራቸው ነበር። ምናልባት። የተቃዋሚ መሪዎች ወያኔና በዲሞክራሲ እምነት አንድ ወገን እንዳደረጋቸው ልብ አላሉት እንደሆነ። ወጣ ብለው የክርክሩን አሰላለፍና የሚሰነዘሩትን የክርክር ሐሳቦች ይመልከቷቸው። ውይይቱ በፓርቲዎች መካከል ሳይሆን በአንድ ወገን በትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባርና በሌላ ወገን በተቃዋሚዎቹ መካከል ነበር። የክርክር ደቂቃዎች ምደባም የሚያንጸባርቀው ይኸንኑ ተወዳዳሪዎቹ ሁለት ቡድኖች ብቻ መሆናቸውን ነው። ወያኔ

አንድ ያደረጋቸውን ተቃዋሚዎች ማንም ሊከፋፍላቸው አይገባም። ብዙዎቹ ተቃዋሚዎች፥ በተለየም አቶ ልደቱ አያሌው፥ አቶ ገረቤ ገዳ፥ ፕሮፌሰር መራራ ጉዲና ያቀረቧቸው የክርክር ነጥቦች ማንም ዲሞክራሲ የሚያምንባቸው ናቸው። ወደኋላ ሄደን ያለፈ ታሪካቸውን እንመርምር ካለን፥ ተቃዋሚዎቹ አሁን እንዲህ ያለ አንድ ዓይነት ዲሞክራሲያዊ እምነት ካላቸው፥ ለጊዜያዊ ዓላማ በወያኔ ላይ በአንድ ለመሰለፍ ምን ይጎድላቸዋል? ተለያይቶ መቆም የተቃውሞውን ድምፅ መበታተን ነው። ተለያይቶ መቆም ለጠላት አመቺ ዓላማ መሆን ነው። ወያኔ እንኳን ከሰው ከእግዚአብሔርም ጋር ቢወዳደር ምን ጊዜም ምርጫውን በማጭበርበር አሸነፍኩ ማለቱ አይቀርም። የኅብረቱን ቡድንም አሸነፍኩ ሊል ይችላል፤ ግን በአብድነት ሲቆሙ ፓርቲዎቹ መም ሕዝቡም በውሸት መሸነፉ እኩል ስለሚሰማው አብረው ሊያምጹበትና ሊጥሉት ይችላሉ።

ሕዝቡ ማድረግ ያለበት ምዝገባውን እያካሄደ ፓርቲዎች በአንድ ረድፍ እንዲሰለፉ ጫና ማክበድ ነው። ሁለቱም ድርጊቶች ያለቅደም ተከተል አብረው የሚሄዱ ናቸው። ወያኔዎቹ ሲያጭበረብሩ፥ “ለምርጫ የሚመዘገበውን ስሙን እየጻፉትሁ ላኩልን” ማለት ጀምረዋል። እንዲህ ያለ ፕሮፓጋንዳ የሚያስተላልፉት፥ “ሕዝቡ ፈሪ ስለሆነ ይበረግግና ከቤቱ ተደብቆ ሳይመዘገብ ይቀራል” የሚል የንቀት እምነት ስላላቸው ነው እንጂ፥ እውነት በሚሊዮን የሚቆጠሩ መራጮችን የመቁጣጠር ችሎታ ኖሯቸው አይደለም። ይኸንን ፕሮፓጋንዳ የኤርትራ ሪፈረንደም ጊዜ አዲስ አበባ ላይ ሠርተውበታል፤ “አገር ወዳድ ተቃዋሚ እንዳይነሣና እንዳያስቸግር እያንዳንዱን ድምፅ ሰጪ ኤርትራዊ ሽጉጥ አስታጥቀንዋል” ብለው አስወርተው እንደነበር አልረሳንም።

ያባቶቻችንን ሀገር ኢትዮጵያን ለማዳን የግንቦት 2002 ዓ.ም. ምርጫ ዕድል ሰጥቶናልና ዕድሉ አያምልጠን። የትግራይ ሕዝብ ነፃ አውጪ ግምባርንና ተለጣፊዎቹን ፓርቲዎች ለመጣል ቁርጠን በኅብረት እንነሣ።

ዓባይ ከምንጭ እንደሚበልጥ ለማየት ያብቃን። ኢትዮጵያን በነፃነቷ ለዘላለም እንድናኖራት አምላኳ ይርዳን።